एन सी ई आर टी
NCERT
NCERT
National Council Of Educational Research And Training

NCERT Solutions for 8th Class Sanskrit: Chapter 2-विलस्य वाणी न कदापि मे श्रुता

IndCareer
Schools

indCareer indCareer indCareer

NCERT Solutions for 8th Class Sanskrit: Chapter 2-विलस्य वाणी न कदापि मे श्रुता

Class 8: Sanskrit Chapter 2 solutions. Complete Class 8 Sanskrit Chapter 2 Notes.

NCERT Solutions for 8th Class Sanskrit: Chapter 2-विलस्य वाणी न कदापि मे श्रुता

NCERT 8th Sanskrit Chapter 2, class 8 Sanskrit Chapter 2 solutions

Page No 9:

Question 1:

उच्चारणं कुरुत-

कस्मिंश्चित्	विचिन्त्य	साध्विदम्
क्षुधार्तः	एतच्छ्रुवा	भयसन्त्रस्तमनसाम्
सिंहपदपद्धतिः	समाह्वानम्	प्रतिध्वनिः

ANSWER:

स्वयं प्रयास करे।

Page No 9:

Question 2:

एकपदेन उत्तरं लिखत-

(क) सिंहस्य नाम किम्?

(ख) गुहाया: स्वामी क: आसीत्?

(ग) सिंह: कस्मिन् समये गुहाया: समीपे आगत:?

(घ) हस्तपादादिका: क्रिया: केषां न प्रवर्तन्ते?

(ङ) गुहा केन प्रतिध्वनिता?

ANSWER:

(क) खरनखर:।

(ख) दधिपुच्छः शृगाल:।

(ग) सूर्यास्तसमये।

(घ) भयसन्त्रस्तमनसाम्

(ङ) सिंहस्य गर्जनेन

Page No 9:

Question 3:

पूर्णवाक्येन उत्तरत-

(क) खरनखरः कुत्र प्रतिवसति स्म?

(ख) महतीं गुहां दृष्ट्वा सिहः किम् अचिन्तयत्?

(ग) शृगालः किम् अचिन्तयत्?

(घ) शृगालः कुत्र पलायितः?

(ङ) गुहासमीपमागत्य शृगालः किं पश्यति?

(च) कः शोभते?

ANSWER:

(क) खरनखर: वने प्रतिवसति स्म।

(ख) महतीं गुहां दृष्ट्वा सिंह: अचिन्तयत - "नूनम् एतस्यां गुहायां रात्रौ कोऽपि जीव: आगच्छति। अत: अत्रैव निगूढ़ो भूत्वा तिष्ठामि।"

(ग) शृगाल: अचिन्तयत् - "अहो विनष्टोऽस्मि। नूनम् अस्मिन् बिले सिंह: अस्तीति तर्कयामि। तत् किं करवाणि?"

(घ) शृगाल: गुहाया: दूरं पलायित:।

(ङ) गहुासमीपमागत्य शृगालः पश्यति यि त्सहिं पदपद्धतिः गहुायिांप्रतिष्टा।

(च) यः अनािर्गिंकुरिुस शोभि

Page No 10:

Question 4:

रेखांकितपदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत-

(क) क्षुधार्तः सिंहः कुत्रापि आहारं न प्राप्तवान्?

(ख) दधिपुच्छः नाम शृगालः गुहायाः स्वामी आसीत्?

(ग) एषा गुहा स्वामिनः सदा आह्वानं करोति?

(घ) भयसन्त्रस्तमनसां हस्तपादादिकाः क्रियाः न प्रवर्तन्ते?

(ङ) आह्वानेन शृगालः बिले प्रविश्य सिंहस्य भोज्यं भविष्यति?

ANSWER:

(क) कीदृशः सिंहः कुत्रापि आहारं न प्राप्तवान्?

(ख) किं नाम शृगालः गुहायाः स्वामी आसीत्?

(ग) एषा गुहा कस्य सदा आह्वानं करोति?

(घ) भयसन्त्रस्तमनसां कीदृशाः क्रियाः न प्रवर्तन्ते?

(ङ) आह्वानेन शृगालः कुत्र प्रविश्य सिंहस्य भोज्यं भविष्यति?

Page No 10:

Question 5:

घटनाक्रमानुसारं वाक्यानि लिखत-

(क) गुहाया: स्वामी दधिपुच्छ: नाम शृगाल: समागच्छत्।

(ख) सिंह: एकां महतीं गुहाम् अपश्यत्।

(ग) परिभ्रमन् सिंह: क्षुधार्तो जात:।

(घ) दूरस्थ: शृगाल: रवं कर्तुमारब्ध:।

(ङ) सिंह: शृगालस्य आह्वानमकरोत्।

(च) दूरं पलायमान: शृगाल: श्लोकमपठत्।

(छ) गुहायां कोऽपि अस्ति इति शृगालस्य विचार:।

ANSWER:

एतानि उपयुक्त क्रम निम्न सन्ति:-

(क) परिभ्रमन् सिंह: क्षुधार्तो जात:।

(ख) सिंह: एकां महतीं गुहाम् अपश्यत्।

(ग) गुहाया: स्वामी दधिपुच्छ: नाम शृगाल: समागच्छत्।

(घ) गुहायां कोऽपि अस्ति इति शृगालस्य विचार:।

(ङ) दूरस्थ: शृगाल: रवं कर्तुमारब्ध:।

(च) सिंह: शृगालस्य आह्वानमकरोत्।

(छ) दूरं पलायमान: शृगाल: श्लोकमपठत्।

NCERT 8th Sanskrit Chapter 2, class 8 Sanskrit Chapter 2 solutions

Page No 10:

Question 6:

यथानिर्देशमुत्तरत-

(क) 'एकां महतीं गुहां दृष्ट्वा सः अचिन्तयत्' अस्मिन् वाक्ये कति विशेषणपदानि, संख्यया सह पदानि अपि लिखत?

(ख) तदहम् अस्य आह्वानं करोमि- अत्र 'अहम्' इति पदं कस्मै प्रयुक्तम्?

(ग) 'यदि त्वं मां न आह्वयसि' अस्मिन् वाक्ये कर्तृपदं किम्?

(घ) 'सिंहपदपद्धतिः गुहायां प्रविष्टा दृश्यते' अस्मिन् वाक्ये क्रियापदं किम्?

(ङ) 'वनेऽत्र संस्थस्य समागता जरा' अस्मिन् वाक्ये अव्ययपदं किम्?

ANSWER:

(क) 'एकां महतीं गुहां दृष्ट्वा सः अचिन्तयत्' – अस्मिन् वाक्ये द्वे विशेषणपदे स्तः। तद्यथा – १. एकाम् इति प्रथमं विशेषणपदम्, २. महतीम् इति च द्वितीयं विशेषणपदम्।

(ख) तदहम् अस्य आह्वानं करोमि – अत्र 'अहम्' इति पदं सिंहाय प्रयुक्तम्।

(ग) 'यदि त्वं मां न आह्वयसि' अस्मिन् वाक्ये 'त्वम्' इति कर्तृपदम्।

(घ) 'सिंहपदपद्धतिः गुहायां प्रविष्टा दृश्यते' – अस्मिन् वाक्ये 'दृश्यते' इति क्रियापदम्।

(ङ) 'वनेऽत्र संस्थस्य समागता जरा' अस्मिन् वाक्ये अव्ययपदं भवति 'अत्र' इति।

Page No 11:

Question 7:

मञ्जूषातः अव्ययपदानि चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत-

कश्चन	दूरे	नीचैः	यदा	तदा	यदि	तर्हि	परम्	च	सहसा

एकस्मिन् वने .... व्याध: जालं विस्तीर्य .... स्थितः। क्रमशः आकाशात् सपरिवारः कपोतराजः .... आगच्छत्। .... कपोताः तण्डुलान् अपश्यन् .... तेषां लोभो जातः। परं राजा सहमतः नासीत्। तस्य युक्तिः आसीत् .... वने कोऽपि मनुष्यः नास्ति। कुतः तण्डुलानाम् सम्भवः। .... राज्ञः उपदेशम् अस्वीकृत्य कपोताः तण्डुलान् खादितुं प्रवृत्ताः जाले .... निपतिताः। अतः उक्तम् '............. विदधीत न क्रियाम्'।

ANSWER:

एकस्मिन् वने कश्चन व्याध: जालं विस्तीर्य दूरे स्थित:। क्रमश: आकाशे सपरिवार: कपोतराज: चित्रग्रीव: निर्गत:। तदा तण्डुलकणानामुपरि कपोतानां लोभो जात:। परन्तु राजा तत्र सहमत: नासीत्। तस्य युक्ति: आसीत् यदि निर्जने वने कोऽपि मनुष्यो नास्ति तर्हि कुतो वा तण्डुलकणानां सम्भव:? यदा राज्ञ: उपदेशमस्वीकृत्य ते नीचै: आगता, तदा जाले निपतिता:। अत: उक्तम् ' सहसा विदधीत न क्रियाम्'।

NCERT 8th Sanskrit Chapter 2, class 8 Sanskrit Chapter 2 solutions

IndCareer

Chapterwise NCERT Solutions for Class 8 Sanskrit :

- Chapter 1-सुभाषितानि
- Chapter 2-विलस्य वाणी न कदापि मे श्रुता
- Chapter 3-डिजीभारतम्
- Chapter 4-सदैवपुरतो निधेहि चरणम्
- Chapter 5-कण्टकेनैव कण्टकम्
- Chapter 6-गृहं शून्यं सुतां बिना
- Chapter 7-भारतजनताऽहम्
- Chapter 8-संसारसागरस्य नायकाः
- Chapter 9-सप्तभगिन्यः
- Chapter 10-नीतिनवनीतम
- Chapter 11-सावित्रि बाई फुले
- Chapter 12-कः रक्षति कः रक्षितः
- Chapter 13-क्षितौराजते भारतस्वर्ण भूमिChapter 14-आर्यभटः
- Chapter 15-प्रहेलिकाः

About NCERT

The National Council of Educational Research and Training is an autonomous organization of the Government of India which was established in 1961 as a literary, scientific, and charitable Society under the Societies Registration Act. The major objectives of NCERT and its constituent units are to: undertake, promote and coordinate research in areas related to school education; prepare and publish model textbooks, supplementary material, newsletters, journals and develop educational kits, multimedia digital materials, etc.Organise pre-service and in-service training of teachers; develop and disseminate innovative educational techniques and practices;collaborate and network with state educational departments, universities, NGOs and other educational institutions; act as a clearing house for ideas and information in matters related to school education; and act as a nodal agency for achieving the goals of Universalisation of Elementary Education.In addition to research, development, training, extension, publication and dissemination activities, NCERT is an implementation agency for bilateral cultural exchange programmes with other countries in the field of school education.Its headquarters are located at Sri Aurobindo Marg in New Delhi. Visit the Official NCERT website to learn more.